

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
The Participation of Community for Touring area Development in koh Samui
district Surat Thani province

นิยม พัฒนศรี
Niyom Phatsanasri
อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
Usually Professor in Public Administration
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
Western University

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริม อนุรักษ์ และการพัฒนาร่วมกับท้องถิ่นเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความยั่งยืน และ 3) เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่แก่ชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้วิจัยเลือกพื้นที่การวิจัย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับ (1) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยว (2) การวางแผนเพื่อส่งเสริมและรักษาแหล่งท่องเที่ยว (3) การมีส่วนร่วมในการขยายฐานเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวกับท้องถิ่น (4) การประชุมร่วมกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวในท้องถิ่น และ (5) การจัดเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินผลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับประชาชนในชุมชน 7 ตำบล จำนวน 35 คน นำมาวิเคราะห์เขียนรายงานการวิจัยเชิงพรรณนา เชิงอธิบายปรากฏการณ์ของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ออกเป็น 6 ประเด็น ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการมีส่วนร่วมมาเป็นทฤษฎีหลักในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในชุมชนอำเภอเกาะสมุย มีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ 1) การรักษาระบบนิเวศในชุมชน โดยการไม่ทำลายป่าไม้ และการรักษาความสะอาด 2) การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นผลิตสินค้าของที่ระลึกจำหน่าย 3) การรักษา / สอดส่องดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยว 4) การต้อนรับนักท่องเที่ยวประจูดังญาติ 5) การจัดบันทึกข้อมูลนักท่องเที่ยวเพื่อการวางแผนเพื่อการท่องเที่ยวฤดูกาลต่อไป

คำสำคัญ : ชุมชน, การท่องเที่ยว, เกาะสมุย

Abstract

The study was The participation of community for touring area development in Samui district, Surat Thani province have purpose 1) To study Community participation in tourist attraction development of Koh Samui district. 2) To study ways of promoting, conserving and developing together with the locality to make the tourist destination sustainable. And 3) To create new knowledge for the community in the development of tourist attractions in Koh Samui district. It's qualitative research. The researcher chose the research area in Koh Samui Island, Surat Thani

province. There is research content about 1) Conservation of natural resources for tourism. 2) Planning for promoting and preserving tourist attractions. 3) Participation in expanding the economic base of tourism with the local. 4) Meetings with local tour operators and 5) Data collection for evaluation on tourism. Data collection through in-depth interview With 35 people in 7 sub-district communities. Analyze and write report and descriptive research. Explanation of community phenomena in tourist attraction development in Koh Samui District. By dividing the in-depth interview form into 6 issues. The researcher uses participation theory as the main theory in data analysis.

The result of the opinions that people in the community of Koh Samui district Have a part to develop important tourist destinations which are 1) Preserving the ecosystem in the community by not destroying forests and keeping it clean. 2) Promoting local wisdom, producing products / souvenirs, selling. 3) Maintaining / surveillance of tourist safety. 4) Welcome tourists like relatives. 5) Tourist information recording for planning for next season tourism.

Keyword : Community, Tourism, Koh Samui

บทนำ

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลจากสถานที่ซึ่งเป็นที่อาศัยอยู่ประจำไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวและเดินทางกลับไปยังสถานที่อาศัยเดิม โดยการเดินทางนั้นไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพโดยตรง แม้ว่ารูปแบบของการท่องเที่ยวบางประเภทจะมีเรื่องของอาชีพ หรือธุรกิจการงานเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่บ้าง เช่น การท่องเที่ยวในรูปแบบของการจัดประชุม การจัดสัมมนา การจัดฝึกอบรม นักท่องเที่ยวหรือผู้เดินทางท่องเที่ยว มักจะมีเหตุผลหรือประเภทของจุดหมายในการเดินทางที่แตกต่างกันออกไปโดยมีปัจจัยประกอบที่เป็นตัวสนับสนุน หรือ แรงผลักดันที่เป็นส่วนบุคคลซึ่งไม่เท่ากัน ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ รายได้ เวลา โอกาสครอบครัว การได้รับข้อมูลข่าวสาร และความสนใจส่วนบุคคล เช่น สนใจเรื่องราวของชนเผ่าวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ สิ่งแวดล้อม นันทนาการ หรือความต้องการที่จะได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ เป็นต้น ซึ่งไม่ว่าจะเดินทางด้วยเหตุผลใดก็ตาม สิ่งที่นักท่องเที่ยวต่างก็คาดหวังที่จะได้รับ คือ ความสุข ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน ความรู้ และประสบการณ์ใหม่ที่สนองตอบความต้องการส่วนบุคคลที่มีอยู่ tourist หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เดินทางจากที่พักอาศัยของตน แล้วกลับมาเกินกว่า 24 ชั่วโมงและได้พักแรมที่ใดแห่งหนึ่งชั่วคาบเวลาหนึ่ง บางประเทศก็เรียกว่า night visitor excursionist หมายถึง นักท่องเที่ยวแบบเข้าไป เย็นกลับ หรือกลับมาถึงบ้านภายใน 24 ชั่วโมงโดยไม่พักแรม ณ ที่ใด บางประเทศก็เรียกว่า day visitor visitor หมายถึงอย่างเดียวกับ tourist แต่เป็นคำที่ประเทศหนึ่งใช้เรียกนักท่องเที่ยวจากประเทศที่เข้ามา ในประเทศของตน และบางทีก็เรียกเต็มยศว่า foreign visitor นอกจากนี้ในประเทศที่ใช้คำvisitor แทนคำ tourist นี้มักจะใช้คำว่า tourist หรือ domestic tourist ให้หมายถึงนักท่องเที่ยว ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศหนึ่งแล้วท่องเที่ยวไปแต่เฉพาะภายในประเทศของตนเอง

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งกระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจการงานประจำ โดยปกติ การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางของคนจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง เป็นการชั่วคราวโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการพักผ่อน หรือหาความรู้ ซึ่งครอบคลุมถึงการเดินทางเพื่อธุรกิจที่ผู้เดินทางยังมิได้ตั้งหลักแหล่งถาวรและไม่ได้รับรายได้เพื่อยังชีพจากเจ้าของถิ่นปลายทางโดยการท่องเที่ยวยังเป็นผลรวมของ

ประสบการณ์พิเศษกับสัมพันธภาพซึ่งเกิดจากการเดินทางและการพักผ่อนต่างถิ่นเป็นการชั่วคราวโดยมิได้ประกอบอาชีพ ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ คือ 1. เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว 2. เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ 3. เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม ที่มีใช้เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อมวลมนุษยชาติที่ปรารถนาการเดินทางท่องเที่ยวไปในโลกกว้างด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน มีพัฒนาการมายาวนานจนกลายเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมใหญ่ที่สุดในโลกมีมูลค่าถึงร้อยละ 9 ของผลิตภัณฑ์ประชาชาติของโลก (ข่าวสารการท่องเที่ยว ออนไลน์ 2555) สำหรับประเทศไทยถือเป็นอันดับ 1 ในภูมิภาคอาเซียน เป็นแหล่งสร้างและกระจายรายได้ไปยังภูมิภาค ต่างๆของประเทศที่มีมูลค่ามหาศาล อย่างไรก็ตามการเติบโตอย่างรวดเร็วในขณะที่ขาดการดำเนินการที่ ดีและเหมาะสม จะทำให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการโดยเฉพาะการเปลี่ยนไปของสภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวจนกระทั่งแหล่งท่องเที่ยวอันหมดเสน่ห์ในการดึงดูดผู้คนให้เข้ามาเยี่ยมเยือนอีกต่อไป จากการนำสถิติที่ผ่านมามาประเมินร่วมกับสถานการณ์และทิศทางการท่องเที่ยวในปัจจุบัน โดยผู้เชี่ยวชาญ มีการประมาณการว่าจำนวนนักท่องเที่ยว ในเอเชียแปซิฟิกจะเพิ่มขึ้นเป็น 400 ล้านคน โดยขยายตัวเฉลี่ยปีละ 6.5 - 7% ขณะที่ประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub region – GMS) จะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มจาก 16.5 ล้านคนในปีพ.ศ. 2545 เป็น 60 ล้านคน ในปีพ.ศ. 2557 โดยการท่องเที่ยวนั้น มีหลาย รูปแบบ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมและการพักผ่อนของแต่ละบุคคล ทำให้ ทางเลือกของการท่องเที่ยวมีลักษณะแตกต่างกันออกไป อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงมีรูปแบบที่ ต่างๆกัน มีทั้งการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อทรัพยากร (Responsible Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อ แก้ไขปัญหาความยากจน (Pro-poor Tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวที่เป็นธรรม (Fair Trade Tourism) โรงแรมที่มีนโยบายการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism) การท่องเที่ยวโดยการอาสาสมัคร (Volunteer Tourism) (ปริติ โขติช่วง,ออนไลน์,2552) โดยวัตถุประสงค์หนึ่งในการแบ่งเป็นรูปแบบต่าง ๆกันเพื่อ สามารถจัดการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และสามารถบำรุงรักษาการท่องเที่ยวในรูปแบบนั้นๆให้มีต่อไปอย่างยั่งยืน Ceballos Lascurain (1991) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยไม่ให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชมศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืช พรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติ โดยต้องเป็นการท่องเที่ยว ที่ก่อให้เกิดความรู้และความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย และต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบ ที่เหมาะสม ถือว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่จะนำไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การท่องเที่ยวของไทยเกิดขึ้นก่อนการพัฒนาทางบกในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นการท่องเที่ยวหรือการเดินทางของขุนนาง และพ่อค้ามากกว่าสามัญชน ทั้งนี้เพราะการเดินทางเต็มไปด้วยความยากลำบาก ขาดระบบการคมนาคมที่ดี การคมนาคมทางบกใช้เกวียน ช้าง ม้า และวัว เป็นพาหนะในการขนส่ง สำหรับทางน้ำใช้เรือติดต่องระหว่างแม่น้ำลำคลองต่างๆ ภายในประเทศ สำหรับการติดต่อกับต่างประเทศก็ใช้เรือใบหรือเรือสำเภาเป็นพาหนะที่สำคัญในการเดินทาง หลังจากประเทศไทย ได้เปิดการค้าขายกับต่างประเทศอย่างเสรี ในปีพ.ศ. 2398 ได้มีการปรับปรุงการค้าขายกับต่างประเทศให้ทันสมัย และอำนวยความสะดวกให้แก่พ่อค้าต่างประเทศมากยิ่งขึ้น ทำให้การค้าขายเจริญรุ่งเรือง และมีการก่อสร้างทางรถไฟจากกรุงเทพฯ เชื่อมติดต่อกับภูมิภาคต่างๆ และก่อสร้างทางเกวียนเชื่อมระหว่างเมืองและสถานีรถไฟทางเกวียนดังกล่าวแล้วได้ขยายเป็นถนนรถยนต์ในเวลาต่อมา หลังจากสร้างทางรถไฟ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ผู้บัญชาการรถไฟในขณะนั้น ได้จัดตั้งแผนกโฆษณาของการรถไฟขึ้น ในปี พ.ศ. 2467 เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมทางด้านการท่องเที่ยว และอำนวยความสะดวกแก่ชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในเมืองไทย โดยมีการส่งเรื่องราวของเมืองไทย

ไปเผยแพร่ในสหรัฐอเมริกา ต่อมา ทำหน้าที่รับรองและให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาประเทศไทย รวมทั้งโฆษณาเผยแพร่ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักแก่ชาวต่างประเทศ ต่อมางานนี้ได้ย้ายตามกรมพระกำแพงฯ ไปที่กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ต่อมาจึงค่อยย้ายมาขึ้นกับกรมโฆษณาการสำนักนายกรัฐมนตรี ในปีพ.ศ.2479 กระทรวงเศรษฐกิจเสนอโครงการบำรุงอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยมีแผนงาน3ประการได้แก่ 1. แผนงานโฆษณาชักชวนนักท่องเที่ยว 2.แผนงานรับรองนักท่องเที่ยว 3.แผนงานบำรุงสถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก (ททท.,ม.ม.ป.1) งานดังกล่าวดำเนินติดต่อยาวมาจนกระทั่งหยุดชะงักระยะหนึ่งในสงครามโลกครั้งที่2 ในวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ.2492 คณะรัฐมนตรี ได้ให้ออกกิจการส่งเสริมการท่องเที่ยวจากกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม มาอยู่กับกรมโฆษณาการ สำนักนายกรัฐมนตรีและให้เรียกหน่วยงานนี้ว่า “สำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว” ในปีพ.ศ.2493 หน่วยงานดังกล่าวแล้ว ได้ยกฐานะเทียบเท่ากอง เรียกว่า “สำนักงานท่องเที่ยว” ในปีพ.ศ.2502ได้มีประกาศราชกฤษฎีกาแยกสำนักงานท่องเที่ยวออกจากกรมประชาสัมพันธ์หรือกรมโฆษณาการ จัดตั้งใหม่ให้เป็นหน่วยงานอิสระขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรี เรียกหน่วยงานนี้ว่า “องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” มีชื่อย่อว่า “อ.ส.ท.” (ททท., ม.ม.ป. : 2) โดยเปิดดำเนินการขึ้น ณ อาคารสนามเสือป่า ถนนศรีอยุธยา ฝั่งตรงข้ามวัดเบญจมบพิตร ในวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2503 โดยมีท่านพลเอกเฉลิมชัย จารุวัตร เป็นผู้อำนวยการคนแรก และถือว่า วันนี้เป็นวันกำเนิดขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หลังจากประเทศไทยได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำให้การพัฒนาประเทศไทยขยายตัวขึ้นเกือบทุกด้าน การติดต่อระหว่างประเทศ ประกอบกับการคมนาคมที่ได้พัฒนาจนทำให้การเดินทางสะดวก รวดเร็ว ทั้งภายในและระหว่างประเทศ จึงทำให้การท่องเที่ยวขยายตัวขึ้นอย่างมาก ขอบข่าย อำนาจหน้าที่ขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เริ่มมีจุดจำกัด และขอบกรอบในการแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้ทันกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อ.ส.ท. จึงได้ร่างพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและได้ผ่านการพิจารณาจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่แทนรัฐสภา ในวันที่ 20 เมษายน พ.ศ.2522 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 96 ตอนที่ 72 วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ.2522 ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้เปลี่ยนชื่อใหม่ของ “องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” เป็น “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ใช้ชื่อย่อว่า “ททท.” (ททท., ม.ม.ป. : 2) โดยมีวัตถุประสงค์และนโยบายหลัก ดังนี้ (ททท., 2538 : 12 - 14) 1) ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนการประกอบอาชีพของคนไทยในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 2)เผยแพร่ประเทศไทยในด้านความงามของธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา และวิวัฒนาการของเทคโนโลยี ตลอดจนกิจการอย่างอื่น อันจะเป็นการชักจูงให้มีการเดินทางท่องเที่ยว 3)อำนวยความสะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว 4)ส่งเสริมความเข้าใจดี และความปรองดองไมตรีจิตระหว่างประชาชน และระหว่างประเทศ โดยอาศัยการท่องเที่ยว 5)ริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว และเพื่อพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว

สำหรับประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวทุกภาคเพราะภูมิประเทศที่เป็นธรรมชาติสวยงามดั่งดั่งดูความสนใจของมนุษยชาติ ในส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางภาคใต้ คนในชาติและคนต่างชาติ จะต้องมาเที่ยวที่เกาะสมุย ดังคำถามที่ว่า “ทำไมต้องไปเที่ยวสมุย” เกาะสมุย เป็นเกาะที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ต่างขนานนามให้ว่า เป็น“สวรรค์กลางอ่าวไทย” เนื่องจากเกาะสมุยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น สวยงาม น้ำทะเลใสบริสุทธิ์ หาดทรายขาว น้ำตกใส อีกทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวที่แสดงถึงศิลปวัฒนธรรมของชาวเกาะสมุย ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเสน่ห์ทำให้นักท่องเที่ยวที่เคยมาเยือนเกาะสมุยแล้ว ต้องหวนกลับมาอีกครั้ง ซึ่งส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการเติบโตแบบก้าวกระโดด

แหล่งท่องเที่ยวบนเกาะสมุยจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สำคัญยิ่ง เป็นแหล่งหารายได้ให้ประชาชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการในท้องที่ได้มีรายได้จากการท่องเที่ยวโดยอาศัยธรรมชาติเป็นทุนเดิมของการท่องเที่ยว ผู้วิจัยเป็นบุคคลหนึ่งที่มีถิ่นเกิดในจังหวัดนี้ มีความเป็นห่วงที่จะรักษา หวงแหนให้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบนเกาะสมุยแห่งนี้ ได้เป็นมรดกตกทอดไปสู่รุ่นลูกหลาน มีความคิดว่าจะทำอย่างไรให้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีความยั่งยืน จึงได้ทำการวิจัยในเรื่องนี้เพื่อเป็นคำตอบให้กับชุมชนในเรื่องการท่องเที่ยว โดยหวังว่าองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัย จะเป็นประโยชน์ไว้กับแผ่นดินนี้ เป็นการอนุรักษ์ให้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบนเกาะสมุยแห่งนี้เป็นมรดกตกทอดสู่ลูกหลานในอนาคตสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริม อนุรักษ์ และการพัฒนาร่วมกับท้องถิ่น เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความยั่งยืน
3. เพื่อสร้างองค์ความรู้แก่ชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ทำให้ทราบการร่วมมือกับท้องถิ่น เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. ทำให้ทราบแนวทางการปฏิบัติการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด
4. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ การติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
5. ทำให้ทราบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนในชุมชน เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน
6. เพื่อให้ทราบองค์ความรู้ของชุมชนเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
7. เพื่อให้ทราบข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้ ใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิจัยครั้งต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีส่วนร่วมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หรือไม่ อย่างไร
2. ชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีส่วนร่วมกับท้องถิ่นเพื่อพัฒนา ส่งเสริม อนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยว อย่างไรบ้าง
3. ประชาชนในชุมชนมีองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของตน เรื่องใดบ้าง และมีความเข้าใจเรื่องนั้นอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เป็นการเก็บข้อมูลจากพื้นที่วิจัยเชิงประจักษ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและมีความเป็นปัจจุบันที่สุด ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมุ่งประสงค์เก็บข้อมูลในชุมชนแต่ละชุมชนของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยยึดเอาการประกาศจัดตั้งชุมชนของเทศบาลนครเกาะสมุย จำนวน 118 ชุมชน การสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota sampling) กับประชากรในชุมชนนั้นๆ แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามโควตา แต่ละชุมชน ได้จำนวน 35 คน การสุ่มตัวอย่างแต่ละชุมชน ใช้การสุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญ (Accidental sampling) ตามรายละเอียด ดังนี้

ชื่อตำบล	จำนวนชุมชน	โควตา (1 คน : 1 ชุมชน)
อ่างทอง	18	5
ลิปะน้อย	14	5
ตลิ่งงาม	8	2
หน้าเมือง	16	5
มะเร็ต	21	6
บ่อผุด	22	6
แม่น้ำ	19	6
รวม 7 ตำบล	118 ชุมชน	35 คน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ (interview) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In- depth interviews) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีความเชื่อมโยงระหว่าง เนื้อหา คำถามการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย แบบสัมภาษณ์จะเป็นการตอบคำถามการวิจัยได้เป็นอย่างดี แบบสัมภาษณ์มีลักษณะแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ส่วนที่ 1 จะเป็นแบบคำถามเพื่อให้ได้คำตอบตามที่ต้องการในรอบที่ผู้วิจัยต้องการที่หาคำตอบ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอิสระ มีข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยกำหนดโควตากลุ่มตัวอย่างในชุมชนเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือได้วิเคราะห์คำถามการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย นำมาตั้งเป็นคำถามที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกัน และสามารถตอบคำถามการวิจัยได้ โดยหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยออกแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In- depth interviews) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน มีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In- depth interviews) มาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์เพื่อหาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาปรับแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากนั้นได้นำไปสัมภาษณ์ประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In- depth interviews) มาปรับปรุงแก้ไข ข้อสัมภาษณ์เพื่อเกิดความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ จนได้แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ที่สุด จึงนำไปสัมภาษณ์กับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย เป็นการสัมภาษณ์และการสนทนากับประชาชนในชุมชนต่างๆ เกี่ยวกับการเรื่องการท่องเที่ยวในพื้นที่ ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ด้วยตนเอง ในการสัมภาษณ์และสังเกตปรากฏการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมแต่ละชุมชน พร้อมบันทึกภาพในพื้นที่วิจัย

การตรวจสอบข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยจึงถ่ายเทคำพูดมาเขียนเป็นเอกสาร คำสัมภาษณ์แล้วจัดเนื้อหาแต่ละหัวข้อสัมภาษณ์มาจัดเป็นกลุ่มคำถาม ทั่วทุกชุมชน จะได้ข้อมูลครบถ้วนละสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำมาใช้ในบทที่ 4 ของงานวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยกาดำเนินการ 2 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ 1)วิเคราะห์เชิงพรรณนา เป็นการพรรณนารายละเอียดของชุมชนด้วยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้แล้วพรรณนาให้เกิดความเข้าใจการมีส่วนร่วมของชุมชน

การวิเคราะห์เชิงอธิบาย เป็นการอธิบายเพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องต่างๆที่เป็นปรากฏการณ์ปัจจุบัน การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นส่วนที่สำคัญในการที่จะทำให้การท่องเที่ยวมีความยั่งยืนต่อไปในอนาคตหรือไม่

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในชุมชนอำเภอเกาะสมุยมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ

- 1) การรักษาระบบนิเวศในชุมชน โดยการไม่ทำลายป่าไม้ และการรักษาความสะอาด
- 2) การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นผลิตสินค้า/ของที่ระลึกจำหน่าย
- 3) การรักษา /สวดสวดดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยว การให้แสงสว่างตามเส้นทางสัญจร
- 4) การต้อนรับนักท่องเที่ยวประจักษ์ด้วยดี และการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว
- 5) การจัดบันทึกข้อมูลนักท่องเที่ยวเพื่อการวางแผนเพื่อการท่องเที่ยวฤดูกาลต่อไป

การอภิปรายผล

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยจะนำข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย เพื่อให้เห็นปรากฏการณ์ของชุมชนแต่ละแห่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1 กรณีชุมชนในตำบลอ่างทอง มีส่วนร่วมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ คือ

- 1.1) มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ระบบนิเวศของชุมชน และการรักษามลพิษจากขยะโดยให้ทิ้งขยะในที่ที่ได้จัดเตรียมไว้ให้ มีการแยกขยะก่อนทิ้งทุกครั้ง
- 1.2) มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวตลาดประจักษ์ ควบคู่ไปกับการรักษาความสะอาด
- 1.3) มีส่วนร่วมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประดิษฐ์อุปกรณ์เครื่องใช้ ของที่ระลึกจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

1.4) มีส่วนร่วมในการรณรงค์ใช้ถุงผ้า แทนถุงพลาสติก และห้ามทิ้งถุงพลาสติกลงในแม่น้ำลำคลอง หรือทะเล

1.5) มีส่วนร่วมในการจัดบันทึกข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในแต่ละฤดูกาล และสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเกาะสมุย

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งนี้ ชุมชนมีความต้องการที่จะรักษาระบบนิเวศ รักษาผลภะวะการใช้ถุงผ้า แทนการใช้ถุงพลาสติก เพื่อลดปริมาณขยะ นอกจากนั้นยังต้องหาข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนประกอบการธุรกิจให้กับครอบครัวในครั้งต่อไป ประเภทที่พัก อาหาร การรับจ้างต่างๆ ในการบริการนักท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมทุกอย่างเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในครอบครัว และเศรษฐกิจชุมชนอีกด้วย

2. **กรณีชุมชนในตำบลลิปะน้อย** มีส่วนร่วมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ คือ

2.1) มีส่วนร่วมป้องกันไม่ให้ธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยไม่ให้มีการตัดไม้ทำลายป่า และมีการปลูกต้นไม้เพิ่มเติมในท้องที่

2.2) มีส่วนร่วมในการผลิตสินค้า OTOP และสิ่งของที่ระลึกเพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

2.3) มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็ดใหม่ หรือสถานที่ที่นักท่องเที่ยวไม่คุ้นเคย

2.4) มีส่วนร่วมในการปรับปรุง ซ่อมแซม เส้นทางเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการให้แสงสว่างให้เพียงพอในเวลากลางคืน

2.5) มีส่วนร่วมรณรงค์ไม่ให้บุกรุกที่สาธารณะเพื่อการก่อสร้างทุก ๆ อย่าง และสอดส่องดูแลการก่อสร้างไม่ให้กีดทางสัญจร

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งนี้ มีการรณรงค์การรักษาสภาพธรรมชาติไม่ให้เปลี่ยนแปลงไปด้วยการทำลายป่าไม้ อีกทั้งยังช่วยกันปลูกป่า ป้องกันการบุกรุกพื้นที่สาธารณะเพื่อการปลูกสร้าง ตลอดจนการปรับปรุง ซ่อมแซม เส้นทางคมนาคม การให้แสงสว่างเส้นทางสัญจรเพื่อให้เกิดความปลอดภัย การประกอบกิจกรรมทุกอย่างเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการที่จะพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวต้อนรับนักท่องเที่ยว ที่จะนำเอาเงินมาใช้จ่าย ประชาชนในชุมชนก็จะมีเศรษฐกิจครัวเรือนดีไปด้วย

3. **กรณีชุมชนในตำบลลิ้งงาม** มีส่วนร่วมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ คือ

3.1) มีส่วนร่วมรักษาความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน ไม่ทำลายสัตว์น้ำในทะเล

3.2) มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นให้มีการท่องเที่ยวทางน้ำ เช่นในป่าโกงกาง เพื่อศึกษาธรรมชาติของสัตว์น้ำ รักษากระบวนนิเวศในพื้นที่

3.3) มีส่วนร่วมในการต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยไมตรีจิตที่เป็นกันเอง ให้ความรัก ความผูกพันกับนักท่องเที่ยวประดุจดั่งญาติ

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งนี้ มีความต้องการจะรักษาชีวิตสัตว์ในทะเลเพื่อให้มีความสมดุลทางธรรมชาติ จะเป็นอาหารของคนในอนาคต และเพื่อการรักษาคุณภาพน้ำไม่ให้เน่าเสีย ระบบนิเวศยังคงอยู่คู่กับชุมชน ส่วนการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เป็นกันเอง เป็นการผูกสัมพันธ์และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวได้มาเยือนอีกในครั้งต่อไป

4. **กรณีชุมชนในตำบลหน้าเมือง** มีส่วนร่วมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ คือ

4.1) มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำลำคลอง และทะเล

4.2) มีส่วนร่วมในการเชิญชวนการปลูกต้นไม้ในแต่ละพื้นที่ เพื่อความร่มรื่นและรักษาระบบนิเวศ

4.3) มีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว ดัดป้ายบอกเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจน

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งนี้ จะเน้นในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำลำคลอง และทะเล พร้อมรณรงค์การปลูกต้นไม้ทดแทน เป็นการรักษาสมดุลทางธรรมชาติในพื้นที่ เพราะสิ่งเหล่านี้ช่วยให้ชุมชนเกิดความร่มรื่น น่าอยู่ น่าอาศัย น่าเที่ยว เป็นการจุดประกาย ความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยว นำรายได้มาให้คนในชุมชน

5. กรณีชุมชนในตำบลมะเร็ด มีส่วนร่วมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ คือ

5.1) มีส่วนร่วมการอนุรักษ์ธรรมชาติ รักษาแม่น้ำลำคลอง ทะเล คอยสอดส่องดูแลไม่ให้เผาป่า รณรงค์การปลูกป่าด้วยมะพร้าว น้ำหอม เพราะเป็นพืชเศรษฐกิจของที่นี่

5.2) มีส่วนร่วมในการให้การต้อนรับนักท่องเที่ยว การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว การรักษาความสะอาดในพื้นที่ท่องเที่ยว

5.3) มีส่วนร่วมในการจัดบันทึกสถิติการมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว ประจำเดือน หรือแต่ละฤดูกาลเพื่อนำมาเป็นข้อมูลการท่องเที่ยว สำหรับการต้อนรับ การวางแผนขยายกิจการเพิ่มเติมในอนาคต

5.4) มีส่วนร่วมอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของเกาะสมุย และการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเกาะสมุยแห่งนี้

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งนี้ เป็นการจัดบันทึกสถิติการมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่มีความก้าวหน้า เพราะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ทำให้ทราบถึงความต้องการเรื่อง ที่พัก เรื่องอาหาร เรื่องยานพาหนะ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ให้รายได้กับผู้ประกอบการทั้งสิ้น หากเราได้ทราบเสียก่อนก็เท่ากับเราได้วางแผนงานในเรื่องนี้ได้ถูกต้อง

6. กรณีชุมชนในตำบลบ่อผุด มีส่วนร่วมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ คือ

6.1. มีส่วนร่วมในการรณรงค์การปลูกต้นไม้ทดแทน และการบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงทะเล

6.2. มีส่วนร่วมในการจัดงานสมุยเฟสติวัล เป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเกาะสมุยให้คนต่างชาติรู้จัก และอยากที่จะมาท่องเที่ยวมากขึ้น

6.3. มีส่วนร่วมในการร่วมเดินท่องเที่ยววันหยุดร่วมกับนักท่องเที่ยวเพื่อสร้างมิตรภาพที่ดี

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งนี้ ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะผูกความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยว ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดีสำหรับอนาคตข้างหน้า เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวกลับไปแล้ว ในฤดูท่องเที่ยวต่อไป ทำให้นักท่องเที่ยวต้องมาเที่ยวที่นี่อีก และจะใช้บริการกับที่นี่ทุก ๆ อย่าง ด้วยความเป็นกันเองดุจเหมือนญาติ รายได้ในครัวเรือนก็จะเกิดขึ้น

7. กรณีชุมชนในตำบลแม่น้ำ มีส่วนร่วมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ คือ

7.1. มีส่วนร่วมในการรณรงค์การทำลายป่าไม้ แม่น้ำ ทะเล และการรักษาความสะอาดของสถานที่ การกำจัดขยะ

7.2. มีส่วนร่วมในการจัดระเบียบท่าเทียบเรือ การขึ้นลงของนักท่องเที่ยว และการใช้เสื้อชูชีพเมื่อมีการท่องเที่ยว หรือมีกิจกรรมทางน้ำ

7.3. มีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยว การต้องการที่พัก ตลอดจนความต้องการบริโภค เพื่อทราบข้อมูลในการเตรียมตัวต้อนรับ และบริการในฤดูกาลหน้า

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งนี้ มีความต้องการจัดระเบียบท่าเรือ การขนส่งไป กลับ เพราะต้องการให้มีความปลอดภัย รวมถึงการสวมใส่เสื้อชูชีพ เมื่อมีการท่องเที่ยวทางเรือ เป็นการมีส่วนร่วมในการ

รักษาความปลอดภัย ที่ถือเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการท่องเที่ยว เมื่อได้จัดเตรียมในเรื่องนี้ ทำให้เกิดความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวถึงเรื่องความปลอดภัย นักท่องเที่ยวจะเกิดความเชื่อมั่นและจะมาเยือนเป็นประจำ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. การเปิดพื้นที่และให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ รับทราบ เกี่ยวกับการพัฒนาให้มากขึ้น การเก็บข้อมูลให้รวมเอาคนต่างชาติด้วย เพราะจะได้ทราบความต้องการของผู้บริโภค
2. กระทำให้การอนุรักษ์ พัฒนาสิ่งแวดล้อมชาติเป็นหน้าที่ของประชาชนเป็นผู้รับผิดชอบ โดยเกิดความรับผิดชอบ ความตระหนัก
3. ให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางด้านการอนุรักษ์/พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดเป็นศูนย์กลางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
4. กระทำให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่นนี้
5. ให้มีการวิจัยเฉพาะนักท่องเที่ยว เพื่อได้ทราบข้อมูลเหตุจูงใจที่นักท่องเที่ยวเกาะ สมุยแห่งนี้
6. ให้มีการวิจัยช่วงที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวมากที่สุด กับการวิจัยช่วงที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวน้อยที่สุด เพื่อการเปรียบเทียบความแตกต่าง
7. ให้มีการวิจัยเฉพาะหน่วยงานราชการ เอกชนผู้ประกอบการ เพื่อจะได้ทราบถึงการตอบสนองต่อการท่องเที่ยวบนเกาะสมุย

บรรณานุกรม

- กฤษ โสสุต เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิยม พัฒนศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ชุมชนน้ำตกหินลาด
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2563).
- กิงดาว ขวัญสมคิด เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิยม พัฒนศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ชุมชนบ่อผุดบ้านเขาพระ
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2563)
- จินตนา สุจจันท์, (2549). **การศึกษาและการพัฒนาชุมชน**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เจนณรงค์ พูลสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิยม พัฒนศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ชุมชนหาดเฉวงน้อย
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2563).
- จุฑาพันธ์ สุภาวงศ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิยม พัฒนศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ชุมชนบ้านล่างพัฒนา
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2563).
- เจนณรงค์ พูลสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิยม พัฒนศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ชุมชนหาดเฉวงน้อย
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2563).
- จุฑาพันธ์ สุภาวงศ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิยม พัฒนศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ชุมชนบ้านล่างพัฒนา
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2563).

- เฉลิมชัย ปัญญาดี, เทพ พงษ์พานิช และอดิสร คันธรส. (2549). **การพัฒนาการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน.** : เชียงใหม่. มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- ชาคริต ช่วยบำรุง. (2554). **บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลเขากอบ อำเภอยางยอ จังหวัดตรัง.** สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์, (2550). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของโรงเรียนลุ่มแรดวิทยา อำเภอลำปาง. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.** เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถ่ายเอกสาร.
- ทรงวุฒิ นาคเรือง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิยม พัฒนศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ชุมชนลิปะน้อยรวมใจ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2563).
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). **บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). **การมีส่วนร่วม : หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง พิมพ์ครั้งที่ (2)** กรุงเทพมหานคร : สิริลักษณ์การพิมพ์.
- นรินทร์ จงวุฒิเวศย์ , (2550). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท .** กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภะ.
- นันทนา แหวนนาค, ประทุมมालย์ พวงโต และสิริกานต์ ธีธวัชพันธ์. (2551). **การมีส่วนร่วม ของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ; กรณีศึกษาอุทยาน ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา.** สารนิพนธ์ : มหาวิทยาลัยนเรศวร. สืบค้นเมื่อ เมษายน. 10/ 2563. จาก <http://library.nu.ac.th>
- ปองทิพย์ นาकिनทร์. (2556). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ตลาดเก่าอ่างศิลา เทศบาลเมืองอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**
- พัชรีย์ สิริโรส, (2546). **การมีส่วนร่วมของประชาชน.** กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คณะรัฐศาสตร์.
- ยุพาพร รูปงาม, (2545). **การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงานประมาณในการปฏิรูประบบราชการ.** ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- รัฐกรณ์ แสงโชติ. (2554). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.** สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุกิริา พลนิต เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิยม พัฒนศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ชุมชนมะเร็ตหัวเลี้ยว อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2563).
- สุเมธ อินทร์พรหม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิยม พัฒนศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ชุมชนบ้านแฉ่งเกาะฟาน อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2563).